

діяльності підприємства, що приводять до поліпшення його стану шляхом збільшення потенціалу підприємства, адаптації до зовнішнього середовища та внутрішньої інтеграції, при цьому сприяє підвищенню здатності підприємства протидіяти негативним впливам зовнішнього середовища та його життєздатності.

Література: 1. Тарасенко І.О. Методологічні положення прогнозування сталого розвитку підприємств легкої промисловості//Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 7(109). – С. 153–163. 2. Пазинич В. І, Шулешко А. В. Фінансовий менеджмент. Навч. посіб.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 408 с. 3. Глівенко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М. Економічне прогнозування: Навч. посібник. – Суми: Університетська книга, 2004. – 207 с.

*Гладіліна О. В.,
здобувач кафедри маркетингу ПДАА,
м. Полтава, Україна*

ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КЛАСТЕРІВ В БУРЯКЦУКРОВІЙ ГАЛУЗІ АПК

У сучасних умовах господарювання дедалі більшого розвитку набуває така форма інтеграції як кластер. Його головною перевагою є те, що дана інтеграційна структура створюється в межах певної території, а участь в організації та формуванні беруть не тільки підприємства і галузі АПК, а й інші господарські, фінансові та сервісні структури, органи державної влади, громадські організації. На наш погляд, кластеризація бурякоцукрової галузі забезпечить збільшення обсягів виробництва цукру, підвищить його якість та зменшить собівартість кінцевого продукту. Утворення кластерів в цукровій галузі є особливим та має послідовний процес, який складається з чотирьох основних етапів. [1, с. 16]

Етап 1. Поява передумов для формування цукрового кластеру. На даному етапі виробничі зв'язки між підприємствами ще не структуровані, проте існують певні передумови, що свідчать про перспективність розвитку даного виробництва на цій території, та існує ймовірність вирішити певні соціальні питання за допомогою кластера. Цими передумовами можуть бути: наявність специфічних місцевих кліматичних і географічних умов; історичний розвиток галузі; конкретна суспільно-політична або економічна ситуація.

Етап 2. Локалізація підприємств, які спеціалізуються на вирощуванні цукрових буряків та виробництві цукру. На цьому етапі бурякоцукрова галузь в регіоні розвинена, хоча все ще не достатньо врегульовано правове поле, в якому діють підприємства, не налагоджено зв'язки між підприємствами та механізми їх співпраці. Але все ж подальший розвиток формування кластеру є ефективним.

Етап 3. Подальший розвиток виробництва, формування кола постачальників і виробників супутньої продукції. На цьому етапі цукрова галузь характеризується не тільки високим рівнем виробництва, а й активним розвитком усіх ланок виробничого ланцюга та економіки регіону в цілому. Створюються асоціації та об'єднання, відбувається залучення науково-дослідних і навчальних інституцій, профспілок, громадський та інших організацій, удосконалюються механізми та напрями їх взаємодії.

Етап 4. Створення цукрового кластеру. На цьому етапі розпочинається процес оформлення цукрового кластеру: формування кола учасників, внутрішньої структури, розробка стратегії та перспективних планів, створення внутрішніх структур кластера.

Однак описана послідовність розвитку кластеру в межах окремої території відображає лише загальні принципи його формування. Зазначимо, що створення кластеру в кожному конкретному регіоні стикається з комбінацією чинників, які впливають на його формування. До цих чинників можна віднести ініціаторів створення кластеру, мету та вид його діяльності, зовнішні умови в яких відбувається його створення. [2, с. 65] Згідно з наведеними етапами створення цукрового кластеру, можна зазначити, що для результативного впровадження кластерного підходу у цій галузі вагомою має бути роль держави й органів місцевого самоврядування. Дана роль заключається в тому, що держава повинна створити умови щодо створення кластерів, забезпечити освітньо-інформаційну підтримку, а також створити законодавчу базу щодо визначення функціонування кластеру в галузі (рис. 1).

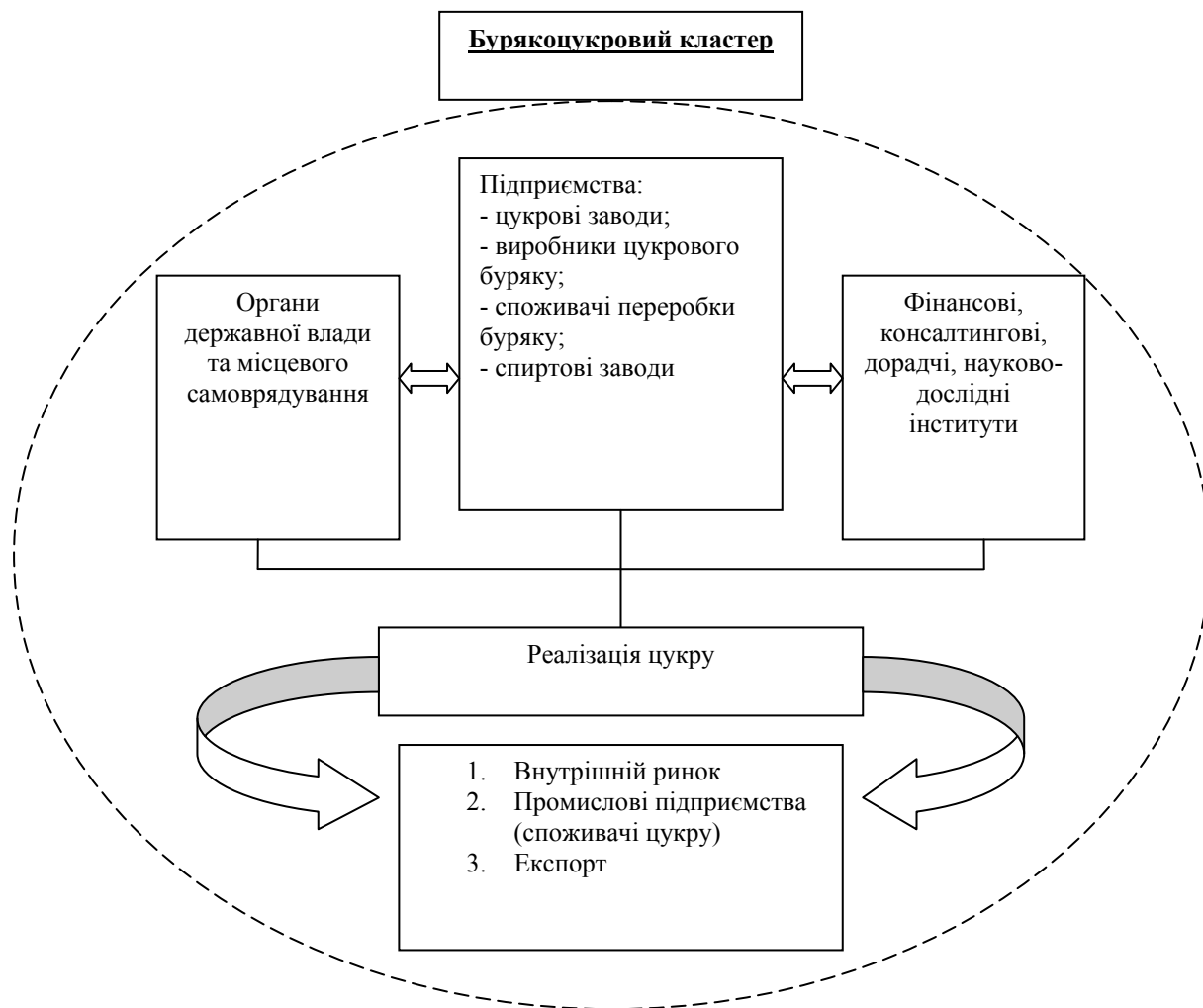


Рис. 1. Схема функціонування бурякоцукрового кластеру
Джерело: власна розробка

Створення бурякоцукрового кластеру дозволяє отримати переваги для всіх його учасників: цукрові заводи забезпечать стабільний обсяг сировини для виробництва продукції; виробники цукрових буряків отримують стабільний збут своєї продукції; спиртові заводи та промислові підприємства отримують гарантовані обсяги сировини, яка необхідна для виробництва продукції. Отже, формування кластерів у бурякоцукровій галузі сприятиме її зміцненню та підвищенню конкурентоспроможності продукції, як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку.

Література: 1. Іщенко О. В. Кластеризація як фактор формування сучасного ринку продовольчих товарів в Україні / О. В. Іщенко // Агроінком. - № 5-6. - 2008. - С. 15-18. 2. Карпенко Г. В. Етапи та особливості процесу утворення кластерів підприємств / Г. В. Карпенко // Агроінком. - № 5-6. - 2008. - С. 64-70

Горбанев В.С.,
студент 3 курсу кафедри економіки підприємства НГУ,
г. Дніпропетровськ, Україна

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭФФЕКТА МАСШТАБА КАК СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Анализ долгосрочной стратегии фирмы очень важен. Зависимость прироста объема выпуска продукции от увеличения использования всех производственных факторов, раскрывает особенности производственного процесса фирмы в долгосрочном плане. Как меняется выпуск